Bediüzzaman Said Nursi ve Urfa

Hayatımda Urfa’nın çok önemli bir yeri var, yıllar önce Urfa ile aramda kopmayan bir bağ oluştu.

Ruhuma nüfuz etmişti Urfa ve Urfa’daki dostların sevgisi. Kapaklı Pasajı’ndaki Yeni Asya Bürosunda yazın misafirlerine meyan kökü şerbeti ikram eden rahmetli Tahir abiyi, “Kardeşlere selam, hizmete devam.” diyen rahmetli Ahmet Rüzgâr abiyi, Şehmuz Oran abiyi, Çavuşumuzu, dava adamı Kemal Akay kardeşimi, Mustafalar(Filiz-Özbek) ile Ahmet Zorlu’yu ve rahmetli ihtiyar delikanlı Hacı Kâmil’i unutmak mümkün mü? Her biri ayrı bir meziyete sahip bu can dostları unutulur mu? Urfa ve Urfalı dostların sevgisi ruhum bedenimden ayrılana kadar devam edecek. Ben görev nedeni ile birçok yerde bulundum, ama böyle bir hali ne yaşadım, ne de gördüm.

Urfa’ya adımınızı attığınız andan itibaren cezbeden, çekici bir hava ile karşılaşırsınız, insanları sıcakkanlı ve hele yabancı olduğunuzu anlarlarsa sizinle ekmeğini paylaşır, gerekli yakınlığı göstererek yardımınıza koşar. Bana ne deyip çekip gitmez Urfalı. Bu insanlara bu bölgede yaşayan ve Halilülrahman olan İbrahim (as) ın vasıfları sirayet etmiş. Urfa; Medine, Mekke ve Kudüs gibi mübarek ve seçkin bir beldedir, Urfa’da İbrahim (as) ve Eyyup (as) gibi birçok peygamber yaşamış ve makamları Urfa’dadır. Yani Urfa peygamberler şehridir. Bu nedenle Bediüzzaman “ Bütün Urfa halkına, çoluk çocuğuna ve mezarda yatanlarına her sabah dua ediyorum. Urfa taşıyla torağıyla mübarektir. Ben çok hastayım. Onlarda bana dua etsinler.”1 demiştir. Bediüzzaman bu cümleleri ile Urfa ve Urfalılara derin bir sevgi ve alaka duyduğunu ortaya koyar. Urfa’daki Risale-i Nur hizmetleri ile yakından ilgilenir ve hizmetin geniş dairelere yayılması için ayrı bir özen gösterirdi. Hizmetinde bulunan talebelerinden Ceylan Çalışkan, Abdullah Yeğin, Hüsnü Bayram, Zübeyir Gündüzalp ve Bayram Yüksel abileri hizmet etmeleri için zaman zaman Urfa’ya göndererek hizmette bulunmalarını sağlamıştır. Bu olay Urfa’ya duyulan ilgi ve alakanın tezahürüdür. Talebelerinden Hüsnü Bayram Urfa’dayken onu Urfa’dan göndermek için emniyet çok eziyet eder. Ona yazdığı mektupta onu teselli ederek “ Urfa’yı kendi öz vatanım Nurs gibi sevdiğim ve ahalisine akrabam gibi dua ettiğim için oraya talebe gönderdim” der.

Urfa’nın jeopolitik konumu çok önemlidir. Arap âlemine açılan bir kapıdır. Birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Memlukler, Karakoyunlular, Timur Devleti, Akkoyunlular, Safeviler, Selçuklu ve Osmanlıların egemenliğinde kalmıştır. İlk bilim merkezi ve ilk üniversite Harran’da kurulmuştur. İbni Teymiye ve Battani gibi önemli bilim adamları burada yetişti. Harran bir dönemde Emevi Devletine baş şehirlik yaptı. Urfa’da Araplar, Kürtler ve Türkler problemsiz bir şekilde yıllardır kardeş gibi yaşamaktalar, birbirinden kız alıp vererek akraba oldular. Urfa ilim, kültür ve bir medeniyet şehridir. Bu nedenle Sahib-üz Zaman Bediüzzaman Said Nursi “ … Orası hem Anadolu’nun, hem Arabistan’ın, hem Kürdistan’ın bir nevi merkezidir.”2 diyerek Urfa’nın konumunu nazara vermiş, dikkatleri çekerek hem nurlar açısından, hem de yapılacak çalışmalar için devlet erkânının akıllarına kapı açarak Urfa’nın yapacağı misyonu ortaya koymuştur. Ama ne yazık ki şu anda bunun çok uzağındayız, inşallah zaman içinde bu meselenin idrakine varırız.

Yıllardır Bediüzzaman'ın terennüm ettiği ve bölgede kardeşlik, uhuvvet, iman ve Kur'an hizmetini yaparak zararlı fikirlerin yeşermemesi için şart gördüğü Medresetüzzehra'nın bir şubesinin Urfa'ya açılması büyük bir arzusudur. Bunun için "Seyyid Salih ve hamiyetkar milletvekilleri orada İnşallah Kur'ân ve imana tam hizmet edecek ve orayı Isparta'daki Medresetüzzehra ve Mısır'daki Camiü'l –Ezher'in küçük bir numunesi haline getirmeye vesile olmaya ve Şam ve Bağdat'taki Medrese-i İslâm iyenin bir numunesini açmaya yol açmalarını rahmet-i İlâhiye'den ümit ediyoruz " 3 cümleleri ile yetkililere Urfa'da Medresetüzzehra'nın bir şubesinin açılmasını tavsiye eder. O günkü yetkililer Bediüzzaman'ı dinleseydiler Güney Doğuda bu kadar kan akar mıydı? İslam Âlemi bünyesindeki düşmanlıklar ile Irak ve Suriye'deki bu olaylar yaşanır mıydı? Bediüzzaman "Büyük kafaları gaflet içerisinde görüyorum." 4 sözü ile ne kadar haklıymış.

Vefatından çok önce Emirdağ'ında kendisini ziyaret eden Urfalı Vahdet Gayberi'yi huzura kabul ederek elini öptürür ve hediyesini kabul ederek kendisine hediye verir ve seni "Abdurrahman'ın yerine kabul ettim, dualarıma dâhil ettim." diyerek çok ilgi gösterir. Daha sonrada yatağını, somyasını, sepetini ve Mevlânâ Halid'e ait cübbesini kendisinin de geleceğini belirterek önden Urfa'ya gönderir. 5 Üstadın vefatından yıllar önce özel eşyalarını Urfa'ya göndermesi ile Urfa'yı öz vatanı gibi görür. Urfa'ya sevgi ve muhabbeti had safhadadır.

Bediüzzaman 20 Mart 1960 günü Isparta'dan Urfa'ya doğru yola çıkmadan önce çok ağır hasta ve ateşler içinde kıvranır vaziyette idi, hatta yolculuk yapacak durumda değildi. Mecburi ikametten dolayı bir yerden bir yere de hükümetten izinsiz seyahat yapamazdı. Bunlara rağmen arabayı hazırlatarak ev sahibi Fitnat Hanım ile de helalleştikten sonra Isparta'dan yola çıkar Urfa'ya doğru. Allah'ın hikmeti o anda dışarıda şiddetli bir yağmur başlar. Bediüzzaman'ın evini gözetleyen iki polis memuru bu yağmurdan dolayı içeri girerler. Bu nedenle Bediüzzaman'ın arabasının hareket ettiğini göremezler. Daha sonra ev sahibine sorarlar, ama Bediüzzaman ın ne tarafa gittiğini tesbit edemezler.

Ramazan olmasına rağmen yolculuk esnasında bir şey yiyip içemez, Bediüzzaman bitkin bir haldedir. Urfa'ya varınca hasta bir vaziyette İpek Palas Oteli'nin "27" numaralı odasına yerleşir. Bu kadar olumsuz ve ağır şartları hiçe sayarak birkaç talebesi ile birlikte koşar gibi Urfa'ya gelmesinin hikmeti daha sonra anlaşılır. Bediüzzaman gece rüyasında İbrahim (as) görür. İbrahim (as) onu Urfa'ya davet eder. 6 Bunun üzerine Üstad Bediüzzaman acele bir vaziyette Urfa'ya doğru yola koyulur. Urfa'ya geldiği duyulunca tekrar Isparta'ya göndermek için emniyet çok baskı yapar, ama halk müsaade etmez. Emniyet görevlileri Bediüzzaman'a "Isparta'ya gideceksin" derler. Bunun üzerine Üstad onlara " Acayip, ben buraya ölmeye geldim. Belki de öleceğim." 7 der ve 23 Mart 1960 günü sabaha karşı vefat eder. Dergâh Camisinin avlusunda bir yere defnedilir. Urfalılar tabutu Ulu Camiden Dergâh Camii'ne kadar kendi öz evlatları gibi parmaklar üzerinde taşıyarak Bediüzzaman Said Nursî'ye karşı vefasını gösterip, Bediüzzaman'ın Urfalılara karşı gösterdiği derin sevgisinde ne kadar haklı olduğunu ortaya koymuşlardır. Isparta milletvekilleri cenazeyi Isparta'ya götürmek isterler ama Urfalılar buna kesinlikle müsaade etmezler.

Üstad' ın Urfa'ya karşı bu sevgi ve teveccühünün neticesi olarak 12 Temmuz 1960 da mezarının nakledilmesinden sonra Bediüzzaman Said Nursî'nin Urfa'daki Bediüzzaman Mezarlığına defnedildiği iddiası bu gün bile söylenir durur.

Bediüzzaman ne söylemiş ise gerçekleşmiş ve vuku bulmuştur. Urfa'ya karşı gösterdiği sevgi ve alaka Urfa'da iskbalde gerçekleşecek hizmetlere binaendir. Şayet istikbal penceresinden bu şahane hizmetleri müşahede etmeseydi Urfa'ya böyle bakmaz, Urfalıları da her sabah duasına dâhil etmezdi. İstikbalde Urfa'da Risale-i Nur Talebelerini ve Âlem-i İslam'ı sevindirip, mutlu edecek çok güzel hizmetler olacak İnşallah.

Selâm olsun peygamberler beldesi ilim, irfan, medeniyet şehri Urfa'ya ve selâm olsun Urfalı Nur'un fedakâr ve hizmet ehli can dostlarına.

Dipnotlar:

1-Emirdağ Lahikası2 334. Mek.

2-A.g.e 333. Mek.

3-A.g.e 333. Mek. İlimdar Kaya

4-Tarihçe-i Hayat 959 shf.

5-https://youtube/FjxEzplqXe4

6-https://youtube/_dTfUeZVT1E

7-Son Şahitler 1.Cilt Bayram Yüksel Hatıralar.
İlimdar Kaya